

skrajni čas, da je prišlo žrebe ven, kajti porodni poti so vedno bolj in bolj otekavali.

Ker pa so bili porodni poti zelo trpki in suhi, pusti živinozdravnik vliti $\frac{1}{2}$ litra olja s pomočjo gumovite cevi in lijčka, potem pa veli vleči 4 možem. Po 10 minutah je bilo žrebe izvlečeno do medenice, po nadaljnih 5 minutah je bilo celo ven. Ležalo je na tleh, nekaka krvava masa, in blizo njega veniztrgani sprednji nogi.

V zadnjem četrtu ure je postala kobila zelo slaba in upehana.

Živinozdravnik je pregledal bolno žival. Poškodbe ni bilo nobene. Srčni udarec je nekoliko obnemogel, a bil je še vedno ednakomeren.

Pridni sivec se je nekoliko odpočil v četrtu ure. Tudi je prišel zopet do moči, ko se mu je vlilo s steklenico 25 gm žveplenega hlipa (eter) in $\frac{1}{2}$ litra gorke pive.

Po dveh urah je hotela žival vstati, a ji ni bilo mogoče, le s pomočjo hlapcev je vstala. Po nadaljnih par urah snedla je kobila ponudeno hrano. Sivec je bil rešen, žrebe pa zgubljeno. Vzrokom tega je smatral tudi živinozdravnik to, kar sosed, namreč, da je Anton prezgodaj in prenašlo raztrgal vodeni puhor.

Anton je izgubil z lastno krivdo lepo žrebe in je mogel govoriti le o sreči, da je bila saj kobila rešena.

Novice.

— **Osebnosti.** Premeščeni so: Nadučitelj v Srednji vasi, g. Ivan Rihteršič v Št. Jurij pri Kranju, nadučitelj v Črnem vrhu pri Idriji g. Ivan Pipan v Poljane nad Škofjo Loko, učitelj v Vipavi g. Karol Wider v Tržišču, učitelj v Tržišču g. Karol Matajca in učitelj v Žireh, g. Lovro Perko v Zgornji Logatec in učiteljica v Trebelnem, gdč. Pavla Brezovšek v Semiču. Mešč. učitelj g. Josip Bezljaj je imenovan stalnim učiteljem na mestni nemški deški ljudski šoli v Ljubljani, učiteljica v Dornbergu pri Gorici, gdč. Amalija Jelšek pa je imenovana za stalno učiteljico v Dragatušu. — Deželno sodni svetniki v Trstu gg. Avgust Jakobič, Artur Fleischer in Emil vitez Nadamlenski, so imenovani višjesodnimi svetniki. — Pravni praktikant pri celjskem okrožnem sodišču, g. Fran Šumer je imenovan avskultantom. — Naučno ministrstvo je potrdilo prof. S. Rutarja v Ljubljani novič za dobo petih let kot c. kr. konservatorja. — Dež. vladni konceptni prakt. g. O. Merk je imenovan dež. sodnim koncipistom. — Župnik v Dolenji vasi g. Jos. Jaklič je imenovan kanonikom v Novem Mestu.

— **Občni zbor političnega društva »Sloge«** v Gorici se je vršil v četrtek ob veliki udeležbi. Razprave so bile dolge in jako živahne. Predlog, naj bi se za »Slogo« ustanovilo posebno glasilo, se je odklonil. Na predlog g. dra. H. Tume je bil dr. Anton Gregorčič z vsklikom zopet izvoljen predsednikom. Volitev odbornikov je imela nastopni vspeh: Grof Coronini, dr. Franko, dr. Rojic po 253, Dermastija 221, Mašera 241, Grča 192, Klančič 235, dr. Tuma 164; v manjšini so pa ostali gg. uč. Vrtovec 95, uč. Medvešek 85, Gabršček 84, uč. Križman 68, uč. Lovrenčič 70. Potreba bo torej ožja volitev.

— **Poštna zadeve.** Dne 8. maja t. l. vršila se je v Spljetu v hotelu Troncoli XVIII redna glavna skupščina društva c. kr. poštarjev in poštних upraviteljev za Kranjsko, Primorje in Dalmacijo, združena z drugo letno skupščino društvene bolniške blagajne. Navzoče člane društva iz Kranjske, Primorja in osobito iz Dalmacije, kakor tudi častne člane, zastopnike c. kr. poštnega in brzojavnega ravnateljstva iz Zadra, g. poštnega nadoskrbnika Riharda Zamagna iz Spljeta pozdravil je v hrvatskem jeziku društveni predsednik g. A. Schrey, ki se je ob enem spominjal umrle vladarice in drugih umrlih članov cesarske rodovine. Na to je predaval o posameznih točkah dnevnega reda podpredsednik I. Grego. Volitev izvršila se je tako-le: predsednik Alojzij Schrey, c. kr. poštar v Jesenicah, podpredsednik Ivan Grego, c. kr. poštar v Piranu, blagajnik Anton Vodopivec, c. kr. poštar v Postojini, in se je ob enem tem gospodom za njihovo neutrudljivo in požrtvovalno delovanje izreklo polno priznanje. Končala se je 4 ure trajajoča skupščina s trikratnim „Živio-klici“ na cesarja. Prihodnja glavna skupščina se vrši v Trstu.

— **Efektno tombolo** je dovolilo fin. ministrstvo gasilnoma društvoma v Begunjah in Boh. Beli.

— **Srečolov** je dovolilo ministrstvo gasilnemu društvu na Koroški Beli, in sicer s 1400 srečkami in z dobitki v efekti.

— **Častno občanstvo** je podelila občina Planina pri Vipavi dež. poslancu g. Ivanu Božiču.

— **Iz dež. zbora istrskega.** V zadnji seji je bil po daljši razpravi v nasprotju z odsekovim predlogom sprejet zakonski načrt, s katerim se nalaga občuten davek na biciklje. Zbornica je odobrila izvolitev dr. Constantinija.

— **V katoliško cerkev** se je povrnil Viktor pl. Cecconi v Gorici, ki je bil nedavno s svojo družino prestopil k protestantizmu.

— **Kardinalov klobuk** prinese knezu in nadškofu dr. Missii, kakor tržaški listi poročajo, papežev nečak grof Camillo Peci.

— **Potujčevanje.** V čisti hrvatski vasi Kmeti v Istri v občini Umag namerava „Lega“ ustanoviti italijansko šolo.

— **Politiški procesi na Goriškem.** Min. sredo so zaprli bivšega odg. urednika „Sentinelle“ Andr. Corsiga. Najprej je bila preiskava v njegovem stanovanju, potem strogo zaslišanje, in rezultat je bil ta, da so ga zaprli. Ta stoji v zvezi s Codermazom.

— **V komisijo za pogozdovanje Krasa** sta bila dne 16. m. m. izvoljena gg. Tomo Tollazzi iz Sp. Logateca in A. Pogačnik iz Cerknice, za njiju namestnika gg. Ivan Gruden iz Jeličnega vrha in Jakob Turk iz Ravnika.

— **Starinske izkopine.** Na Spod. Hajdinji pri Ptujju nadaljujejo izkopavanje rimskih starin. Zadnje dni so našli štiri lepe kamne z zanimivimi podobami in napisi. Tudi nekaj rimskih denarjev in svetilk so izkopali. Sodijo, da je bil ondi paganski tempelj.

— **Neverjetno ali resnično.** Pod tem naslovom piše „Edinost“, da v konjarici v Lipici pri Bazovici zidajo hlev. Delo je dobil neki Krause. Med 200 delavci je le nekaj težakov, ki so Slovenci in dobivajo le po 90 kr na dan, dočim dobivajo italijanski težaki 1 gld. 20 kr. To dejstvo je naravnost kričeče. Tujcem dajejo delo in zaslužek; dočim stradajo domačini, ki so znani kot dobri zidarji. Nevolja med ljudstvom je velika.

— **Min. sredo** je imela občni zbor „Slovenska Matica“. Iz tajnikovega poročila je bilo razvidno, da izda Matica letos 7 knjig, ki so proračunjene na blizo 75 tiskovnih pol. Tiskale se bodo v 3400, dr. Štrekljeva knjiga slovenskih narodnih pesmij pa v 4000 izvodih. Zemljevid slovenskih dežel izide v starih kartonih. Naročniki ga prejmo po 2 gld. Na-

tisne se ga 3000 izvodov. Računski sklep Matice izkazuje 17.286 gld. 55 nvč. dohodkov in 16.655 gld. 55 nvč. troškov, torej 521 gld. prebitka. Premoženje „Matice“ je znašalo koncem lanskega leta 58.020 gld. 16 nvč., in se je v primeri s prejšnjim letom zmanjšalo za 542 gld. — V odbor so bili izvoljeni ravnatelj dr. Fran Detela, prof. dr. Anton Gregorčič, vikar Simon Gregorčič, ravnatelj Fran Hubad, prof. Anton Kržič, skriptor prof. Luka Pintar, prof. dr. Lovro Požar, ravnatelj Andrej Senekovič, kanonik Ivan Šušnik, ravnatelj Ivan Šubic, ravnatelj Wiesthaler.

— **Spomenik pri Kolinu**, kjer so 18. junija leta 1757 naši premagali Pruze, se je odkril dne 27. m. m. v prisotnosti nadvojvode Otona, ki bo zastopal cesarja. Pruski kralj Friderik II. je bil udrl na Češko in je po svoji zmagi pri Pragi oblegal praško mesto. Glavna avstrijska vojska je bila obkoljena v Pragi. Avstrijski vojskovodja Daun je zbral novo vojsko in je pri Kolinu 18. junija 1757 izvojeval sijajno zmago nad do tedaj zmagovitim Friderikom II. Štirinajst pruskih bataljonov je bilo deloma pobitih, deloma vjetih. Cesarica Marija Terezija se je v prisrčnem pismu zahvalila Daunu. V spomin na ta slavni dan naše vojske je bil na bojnem polju pri Kolinu star, preperel spominski kamen, sedaj pa so razkrili dostojen spomenik.

— **Vabilo na CXVIII. odborovo sejo** „Slovenske Matice“, dne 7. junija 1899. l. ob 5. uri popoldne v društveni pisarni. — Spored: 1. Naznanila predsedništva. 2. Potrditev o CXVII. odborovi seji in o XXXIV. rednem občnem zboru. 3. Volitev predsednika, obeh podpredsednikov, blagajnika, ključarjev in odsekov. 4. Posameznosti.

— **Družba sv. Cirila in Metoda** je izdala te dni svoje knjižnice XI. zvezek. Ta številka je bila zaostala, ker zadnji njen že poprej izdani spehljaj nosi XIII. številko. Pričujoči XI. zvezek je Tomo Zupanovega „Naš cesar Fran Josip I.“ 2. natis. Drugi natis cesarjevega življenja popravlja in pomnožuje poprejšnji 1. natis. Nov je namreč tu 10 odstavkov: „Kranjski 17 polk pri Kustoci in vitez Zitterer iz 66. ogersko-slovaškega polka“, pa odstavek „Cesarice Elizabete smrt in njen pokop“. Družbin prvomestnik, Tomo Zupan je daroval ves ta drugi, 5000 proizvodov broječi natis družbi zato, ker je bil prvi namenjen družbi v prid in se je razprodal z dobičkom. Mnogoštevilne okusne podobice 1. natisa so v tem 2. še pomnožene — tako, da je v knjižici, ki broji 72 strani, 31 podob Nove so namreč: Baron Čehovin; vitez Zitterer; dunajska mladina pred cesarjem in cesarica Elizabeta malo pred smrtjo. Glede svoje zunanosti je to najlepša družbina knjižica; tiskana je v slavnostnem odelu. Posamezni zvezek jej stane 20 kr.; njih 100 pa 15 gld. — Sezite, Slovenci, po tem novem knjižnem daru družbe sv. Cirila in Metoda in oveselite ž njim soseben še našo šolsko mladino.

— **Konja vkradena** V torek zvečer je posestnik Franc Čampa p. d. Beljček iz Žigmaric pri Sodražici svoja dva konja zaprl po navadi v hlev ter šel počivat. V sredo zjutraj je hotel iti konja krmit, a ni našel več v hlevu. Konja sta „prara“, eden 14, drugi 15½ pesti visok, mali konj je 5, večji 3 leta star. Vredna sta okoli 350 gld. Tatvino so najbrž izvršili cigani, kateri so se sklatili okrog Sodražice. Zdaj se vidi, kako potrebna je v Sodražici orožniška postaja, katera nam je sicer zagotovljena in začne poslovati z mesecem oktobrom.

— **Nezgode na železnici**. Na progi južne železnice mej postajama Ljubljana in Borovnica in sicer pri Brezovici je 22. maja tržaški vlak podrl topničarja Ivana Zakrajška, kateri je bil na glavi nevarno ranjen.

— **Žepni tat**. Na binkoštni ponedeljek bil je popoldne v Frančiškanski cerkvi prijel Ivan Kovač, ki je dvema ženskama iz žepa vzel denarnice.

— **Strela ga je ubila**. Na Pečinah na Goriškem je bil 20. m. m. nevihta. 33letni Fran Logar, jedini sin premožnih starišev iz Prapretne brde, je delal takrat na svojem zemljišču. Ko je začelo deževati, je stopil pod smreko, v katero je udarila strela ter tudi njega ubila.

— **Poboj**. Min. ponedeljek sta se sprla v Podgori pri Šentvidu kmetiška sinova Jan. Porenta in Fr. Brolih radi neke palice. V razburjenosti je zgrabil Brolih gnjane vile ter udaril nasprotnika s toliko silo po glavi, da se je zgrudil nezavesten na tla. Prepeljali so ga v dež. bolnico.

— **Samomor**. Pri posestniku Svetku v Gostinčah (občina D. M. v Polju) službujoči pastir Fran Malalan je dne 3. m. m. tako grdo ravnal z gospodarjevo kravo, da je skoro poginila. Malalan jo je še tisti večer popihal, a 9. m. m. so ga našli v nekem gozdu pri Volavljah obešenega.

— **Ogenj**. Binkoštni ponedeljek opoldne je pogorela hiša Matije Zalarja v Jablani z vsemi gospodarskimi poslopji. Škoda cenijo na 1400 gld. zavarovan je bil posestnik samo za 400 gld. Zažgal je petletni sin z žveplenkami.

— **Požar**. V noči 23. min. m. je gorelo v tovarni za sukno v Mostah (občina Breznica). Škoda znaša 5060 gld. Dognalo se je, da je požar prouzročil pomočnik Jakob Tavčar, ko je nekoliko vinjen neprevidno ravnal z lučjo.

— **Cesarska beseda in — podpis**. Zanimiv dogodek se je pripetil zadnje dni cesarjevega bivanja v Budimpešti povodom splošnih avdienc v predsobi vsprejemne dvorane. Vdova nekega stotnika, ki se je omožila ž njim, ko je bila že upokojena, in toraj ni imela pravice do pokojnine, je podala cesarju prošnjo na pomoč. Cesar ji je odgovoril: „Vaša zadeva se bo uže uravnala.“ — Vsa srečna pride ženska v predsodbo in ponavlja cesarjeve besede. V tem hipu pa pristopi k nji neki gospod in jo vpraša, je-li cesar napravil kako znamenje na prošnjo. „Nič“, mu odgovori vdova. „Vaša prošnja ne bo uslišana“, pripomni gospod s tako resnim obrazom, da vdova ni niti najmanj dvomila, da govori resnico. Ta odgovor tako neprijetno zadene ubogo vdovo, da se onemogla zgrudi na tla. Nastal je seveda hrup v dvorani, kate-rega je čul tudi cesar v sprejemno dvorano. Ko poizve, kaj se je pripetilo, naroči vdovi takoj izplačati 1000 gld., obenem pa jo zagotoviti, da cesarjeva beseda ne potrebuje — podpisu.

— **Kuga** se je pokazala v Aleksandriji. Zbolele so doslej štiri osebe. V mestu vlada vsled tega velik strah, mnogo ljudij zapušča mesto. Ladije, ki iz Aleksandrije prihajajo v druga mesta, strogo preiskujejo.

— **2000 milijonov goldinarjev**. ima dunajski Rothschild premoženja. To je gotovo ogromna svota, to ve vsak, ali ni ga človeka, ki bi si jo mogel predstaviti. Zato o njej nekoliko mislij. Že 1 mil. je silno mnogo in daje 4% na leto 40.000 gld. Človek, ki je star 100 let, še ni živel 1 mil. ur. Če je že 1 milijon toliko, koliko pa je še le 1000 milijonov, koliko 2000 milijonov? Od Kristusovega rojstva pa do današnjega dne še ni minulo niti 1000 mil. minut; predno poteče drugi tisoč, utegne biti sodnji dan. Kako pa je bilo mogoče, da je Rothschildovo premoženje tako naraslo? Če se pomisli, da ta svota daje po 4% v letu 80 milijonov gld. obresti, ki se nikakor ne morejo porabiti in torej pridevajo k glavnici, ki vsled tega drugo leto zopet večje obresti daje, postane vsaj nekoliko razumljivo. Ali Rothschildu ni treba čakati vse leto na 80 milijonov, vsled špekulacij mu včasih na dan pada v naročje več milijonov.

— **Mesto pogorelo**. Mesto Davson City v Ameriki je skoro do cela pogorelo. Škode je več milijonov.